

RELACION TEKNIK SPECIFIKIME TEKNIKE

**OBJEKTI : “ Rikonstruksioni i argjinatures per mbrojtjen nga lumi Vjosa
(bankina e krahut te majte te Deges se Martines) zona e Ferrasit L= 1448 ml “
, Bashkia Fier**

• **TE DHENA TE PERGJITESHME PER ARGJINATURAT MBROJTESE TE LUMIT VJOSA**

Trajtimi i permbytjeve nga lumi Vjosa eshte kryer qe me projektimin dhe zbatimin e sistemit te kullimit dhe te ujitjes nga te dyja anet e tij , si nga ana e Fierit ashtu edhe nga ana e Vlores . Sistemi ujitjes me kanal in Vjose – Levan - Fier eshte nga sistemet e para ujitese te ndertuar ne zonen e Fierit . Ky kanal me gjatesi te Deges Kryesore prej 31, 295 km , se bashku me deget e tij si ajo e Martines , Pojanit , Dermenasit jane rikonstruktuar perseri sipas projektit te hartuar nga Institutit te Studimeve dhe Projektimeve te Veprave te Kullimit dhe Ujitjes te vitit 1983 . Sipas ketij projekti te rikonstruksionit kanali Vjose – Levan – Fier u llogarit per prurje 27.9 m³/sek .

Ne kohen kur lumenjte e tjere u trajtuan me argjinatura mbrojtese ndaj permbytjeve sipas standarteve te kohes per lumin Vjosa u la qe si argjinatura mbrojtese nga permbytjet te sherbenin bankinat e kanalit ujitjes Vjose - Levan – Fier dhe te Deges se Martines nga ana e Fierit dhe bankina e kanalit V-1 nga ana e Vlores . Bankina e kanalit Vjose – Levan – Fier sherben per mbrojtjen nga permbytjet ne segmentin nga Vepra e marrjes ne Selisht deri ne Varibop te Njesise Administrative Cakran , nderkohe qe bankina e Deges se Martines sherben si argjinature mbrojtese nga zona e Kashishtit te Njesise Administrative Frakull deri ne Pise – Poro te njesise administrative Levan .

Permbytja e pare nga lumi Vjosa e cila i ka kapercyer argjinaturat dhe ka permbytur sipërfaqe te medha nga te dyja anet e tij ka qenene ajo e 31.12.1970 – 01.01.1971 . Mbas kesaj permbytje nuk jane vene re permbytje te tilla masive deri mbas viteve 2010 -2011 kur u ndertua autostrada Levan – Vlore dhe sidomos ura e autostrades mbi lumin Vjosa ne zonen e Ferrasit .

Ura e autostrades mbi lumin Vjosa eshte ndertuar me gjatesi 130ml aq sa eshte edhe gjeresia e shtrimit te lumit ne kete vend . Ne pjesen tjeter te hapsires me gjatesi mbi 500 ml midis argjinaturave ekzistuese (Bankines se Deges se Maartines nga ana e Fierit dhe Bankines se kanalit V-1 nga ana e Vlores) ku kalonte uji i lumit ne kohe plotash , tashme traseja e autostrades sherben si dige .

Ne se do ta krahasojme gjatesine e ures se hekurudhes te ndertuar ne vitin 1978 , e cila ndodhet vetem 2.9 km me siper rrjedhes , rezulton se ajo eshte gati sa dyfishi i gjatesise se ures se autostrades Levan – Vlore . Mbas ndertimit te kesaj ure permbytjet nga lumi Vjosa kane qene te shpeshta , ka pasur raste edhe dy here ne vit .

Permbytja me e madhe mbas ndertimit te kesaj ure ka qene ajo e dates 01.02.2015 si pas oje e se ciles ne zonen e Fierit jane permbytur rreth 7000 ha toka bujqesore dhe disa zona

te banuara , nga te cilat 5300 ha kullojne me hidrovor . Uji nga kjo siperfaqe eshte larguar plotesishte me ane te 3 hidrovoreve (2 ne Darzeze dhe 1 ne Seman) vetem mbas 23 diteve .

Ne kete permbytje uji ka kapercuer argjinaturen (bankinenen) e Deges se Martines nga ana e Fierit ne nje gjatesi prej afro 4877ml , nga progresivi 6 073ml deri ne progresivin 10 950 ml (nga derdhja e kolektirit te Kloses deri rreth 400 ml mbas ures se autostrades) . Ne disa segmente niveli i ujit mbi autostrade arriti 60 deri ne 70 cm .

Kjo permbytje si dhe te tjerat qe pasuan ne vitet ne vazhdim e bene shume te dcmosdoshem studimin e permbytjeve nga lumi Vjosa ne kushtet e reja te krijuara me ndertimin e autostrades Levan - Vlore , veçanerisht ures se autostrades mbi lumin Vjosa .

• DISA TE DHENA DHE KONKLUZIONE TE STUDIMIT TE VITIT 2018 : “MBROJTJA NGA PERMBYTJET E LUMIT VJOSA “

Duke qene se permbytjet nga lumi Vjosa u bene nje problem shume i math dhe i vazhdueshem ne territorin e bashkise Fier , sidomos per fermeret dhe banoret e rjesive administrative Frakull , Levan dhe Dermenas , bashkia Fier nepermjet Drejtorise se pergjitheshme te planifikimit dhe zhvillimit te teritorit dhe Drejtorise se Projekteve te infrasruktures realizoi ne Korrik te vitit 2018 studimin : “ Mbrojtja nga permbytjet e lumit Vjosa “. Ky studim , ne fazen e projekt idese , u realizua ne bashkepunim me nje grup specialiste jashtem .

Studimi u udhehoq nga Dr . inxh.. Kristo Goga . Pjesmarres ne kete projekt edhe Prof. Dr. Molnar Kolaneci , ing. Islam Zhupa , inxh. Arian Shtembari . Ne kete studim eshte perfshire e gjithë rrjedha e poshtme e lumit Vjosa (mbas Memaliajt) dhe jane trajtuar te dy brigjet . Midis te tjerave ne kete studim perfshihen :

- Hidrologjia e lumit Vjosa (rrjedha e Poshtme mbas Memaliajt) nga prof.Dr. Molnar Kokalari .
- Studimi Gjologjik nga ing. Aleksander Rukaj .
- Relacioni topografik mbi matjet topografike nga ing. Arjan Shtembari .
- Jana ndertuar kurbat e siperfaqes se lire te lumit Vjosa per $Q= 2500$ m³/sek perfundimtare , $Q = 2050$ m³/sek , $Q = 1900$ m³/sek , $Q = 1700$ m³/sek

Ne studimi theksohet se : - **Nga analiza e llogaritjeve te nivelit te ujit ne lumin Vjosa del se , qe ura e autostrades te mos preket prurja maksimale prej 2500 m³/sek kalon normalisht ne kuoten 6.47 m kundrejt kuotes se poshtme te traute ures 7.55m , me nje difference prej 1.08m qe ploteson kerkesat e normave tona te projektimit .** Gjithashtu prurja prej 2500 m³/sek kalon nen uren e hekurudhes Fier – Vlore me kuote te nivelit te ujit 7.71 m nderkoh qe me projektin e ures lejohet 7.71m . Tejkalmi me 4cm nuk per bene tejkalmi te sigurise se ures dhe mund te quhet me plote te drejte se eshte konformr normave tona . Ne prurjen prej 2500 m³/sek qe kenaq keto kerkesa do ta quajm se i takon perseritjes prej 1 here ne 100 vjete qe eshte standarti per urat por qe perkon edhe me standartin per argjinaturat e klasit I .

Ketu kemi nje problem : Urat e medha dhe argjinaturat e klasit I duhet te perballojne prurjen me 1% siguri (perseritje 1 here ne 100 vjete) , por prurja 2500 m³/sek nuk i pergjigjet kesaj sigurije . Ajo i pergjigjet sigurise 43.5% ose 1 here ne 2.3 vjete . Qe te jemi brenda standartit duhet qe prurja me perseritje 1 here ne 100 vjete prej 5300 m³/sek te

reduktohet ne prurjen 2500 m³/sek . Ky problem mund te zgjidhet ne akset Poçem , Kalivaç , Memaliaj . -

• PERSHKRIM I PERGJITHSHEM I GJENDJES SE ARGJINATURES

Argjinatura per mbrojtjen nga lumi Vjosa , zona e Ferrasit me gjatesi L= 1448 ml , eshte ne fakt nje segment i bankines se krahut te majte te kanalit ujites Degea e Martines me gjatesi prej 18.1 km , e cila ka sherbyer qysh me ndertimin e kanalit edhe si argjinature mbrojtese nga lumi Vjosa . Ky segment me gjatesi L= 1448 ml , ne fshatin Ferras i pergjigjet progresivit 8510 ml deri ne progresivin 9958ml te kanalit ujites te Deges se Martines .

Mbas permbytjeve te vazhduesme te lumit Vjosa kryesisht mbas viteve 2011 si dhe mbas studimit te bere ne vitin 2018 , ne te cilen u percaktua kuota e nivelit te ujit per prurjen Q=2500 m³/sek si dhe kuotat e kurores se argjinaturave nga ana e Fierit dhe e Vlores , bashkise Fier qe nga Tetori i vitit 2018 filloi te merre masa per minimizimin e permbytjeve nga lumi Vjosa.

Ne bashkepunim me Ministrine e Mbrojtjes ne vitet 2018 – 2019 u be ngritja e bankines (argjinature) se kanalit ujites se Deges se Martines ne gjatesi 2510ml (nga prog. 6000 ml deri ne pro. 8510 ml) ne zonen e Çervenit . Njekohesisht me kete ne vitin 2019 u be gjithashtu ngritja e bankines se kolektorit te Kloses ne nje gjatesi prej 1100ml . Qellimi i kesaj nderhyrje ishte qe te eliminomin kalimin e ujit te plotave te lumit Vjosa ne kanalim kullues te Depresionit , nepermjet te cilit permbytet e gjithe zona prej me shume se 7000 ha qe kullon me hidrovor dhe perfshine njesite administrative Frakull , Levan , dhe Darzeze .

Ne vitin 2022 me projektin ; Rikonstruksioni i argjinatures per mbrojtjen nga lumi Vjosa zona Kafaraj – Çerven eshte bere ngritja e argjinatur (bankines se kanalit ujites Dega e Martines nga prog. 4668 ml deri ne prog. 6000 ml) per prurjen Q = 2500 m³/sek .

Ne zonen e Fshatit Ferras deri tani ne argjinature nuk jane bere nderhyrje . Ne kuadrin kur eshte bere rikonstruksioni i argjinatures ne zonen Kafaraj- Ferras (prog. 4668ml – prog. 8510 ml i bankines se kanalit ujites D. Martines) del shume i domosdoshem rikonstruksioni i argjinatures ne fshatin Ferras . Kjo per arsyen se tashme ne pjesen qe eshte bere rikonstruksioni uji nuk kaperderth me , dhe niveli i ujit ne Vjose rritet edhe me shume dhe kaperderth ne fshatin Ferras . Kjo u vu re edhe ne permbytjet e 11 Dhjetorit te vitit 2021 ku niveli i ujit ne lumin Vjosa e kapi dyshemene e ures se vjeter te rruges Fier -Vlore .

Foto te fillimit te permbytjeve te argjinatures ne Ferras te dates 11 Dhjetor 2021

Foto e nivelit te ujit tek ura e vjeter e Mifolit ne permbytjen dates 11 Dhjetor 2021

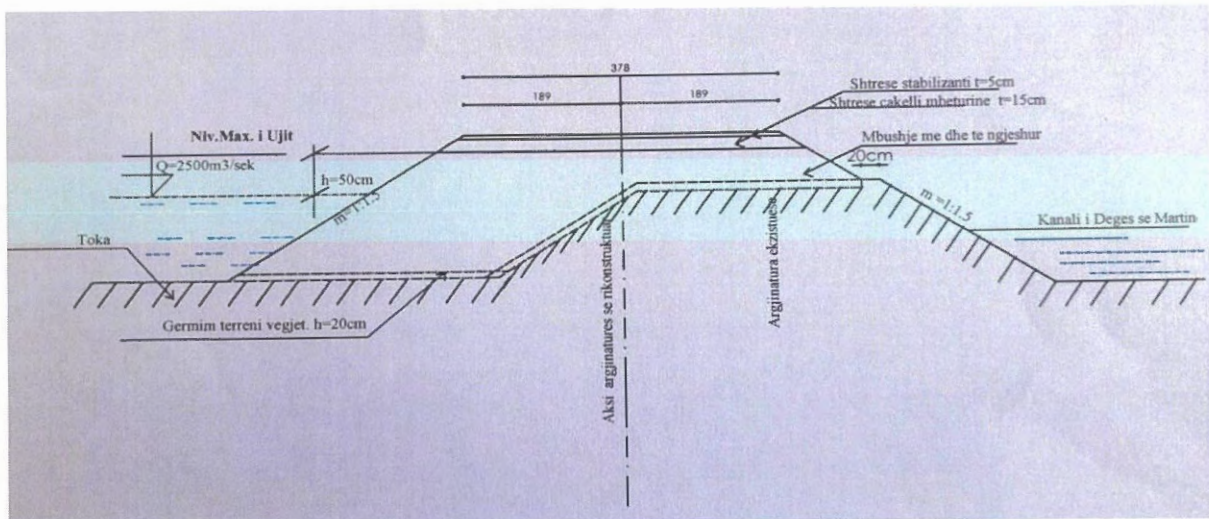

• PERSHKRIMI I PERGJITHSHEM I PROJEKTIT

Projekti : Rikonstruksioni i Argjinatura per mbrojtjen nga lumi Vjosa , zona e Ferrasit me gjatesi $L= 1448$ ml ka te njejtin synim mbingritjen e argjinatures (bankines se kanalit ujite Dega e Martines ne progresivin 8510 ml deri ne progresivin 9958 ml) per perballimin e prurjes
 $Q= 2500\text{m}^3/\text{sek}$.

Vija e projektit te kurores se argjinatures eshte hequr duke marre per baze te dhenat e nxjera nga studimi i vitit 2018 per argjinaturat ne dy pikat orjentuse ;
Tek ura e Hekurudhes Fier – Vlore dhe tek ura e autostrades Levan – Vlore .
Edhe ne kete segment shfrytezohet argjinatura ekzistuese duke bere mbingritjen e saj deri ne kuotat e kurores te percaktuara ne kete projekt.

[Profili terthor tip i argjinatures qe rikonstruktohet .

Specifikime Teknike

* Punimet ne rikonstruksionin e argjinatures do te fillojne detyrimisht nga pastrimi nga bimesia , prerja e bimeve , shkulja e shkurreve dhe pemeve si dhe sistemimi i tyre .

* Mbas pastrimit nga bimesia do te behet pastrimi nga terreni vegjetal i argjinatures ekzistuese duke bere nje skarifikim ne trashesi prej 20 cm . Ky pastrim do te behet edhe pjesen e terrenit ku parashikohet te shtrihet baza e poshtme e argjinatures per shkak te zgjerimit qe duhet te marri trupi i argjinatur per te arritur kuoten e kurores te kerkuar ne projekt .

* Materialet qe do te nxirren nga prerja e bimesise , shkulja e pemeve dhe terrenit vegjetal me trashesi 20 cm do te depozitohet dhe sistemohet jashte seksionit te argjinatures .

* Mbilartesimi i trupit te argjinatures do te jete i spostuar nga ana e kanalit ujites me 20 cm . Skarpatat e saj nga te dyja anet do te jene 1: 1.5 ashtu si eshte percaktuar edhe ne seksionin terthor .

* Trupi i argjinatures do te realizohet me dhe' te ngjeshur . Dherat per mbushjen e saj do te merren ne karjera pran saj . Perpara marrjes se dherave do te behet skarifikimi i karjeres . Mbushja dhe ngjeshja me dhe ' e argjinatures do te behet me shtresa jo me te medha se 25 cm .

* Meqenese kjo argjinature kalone pothuajse ne te gjithe gjatesine e saj ne zone te banuar ajo sherbene edhe si rruge per banoret . Per kete arsye eshte planifikuar qe ne kreun e argjinatures te kemi nje shtrese cakelli mbeturine me trashesi 15 cm e perhapur dhe ngjeshur me makineri , si dhe nje shtrese stabilizanti 5cm mbi shtresen e cakellit .

* Ne kete segment te argjinatures mbi kanal in vadites jane ndertuar kater ura auto ekzistuese qe sherbejne per komunikimin e banoreve ne te dyja anet e tij . Keto ura ndodhen

pikerishte ne keta progresive te argjinatures : 215ml , 665 ml , 1105 ml , 1285 ml , Kuota e ketyre urave eshte afersisht e njejte me kuoten e argjinatures ekzistuese . Sipas projektit argjinatura ne vendet ku ndodhen urat duhet te ngrihet 65cm deri ne 125 cm . Prandaj del e domosdoshme edhe ngritja e shpatullave te urave , rivendosja e soletave dhe riberja e parapeteve te tyre , zera keto qe jane parashikuar ne pikat 7,8,9 dhe 10 te preventivit .

Ing. Mimoza Duka
Ing. Elidon Basha

